

გაერისკლი

კოეზია ესთატიკა კოლიტიკა

№ 4

„ცისფერი ყანაების“ კვირული გაზეთი.

5,000 გ.

7 იანვარი 1922 წ.

მისამართი: თბილისი. რუსთაველის პროსპ. № 24 ტელეფ: 7-99

დეკლარაცია „ცისფერი ყანაების“

„ცისფერი ყანაების“ ერთადერთი შოკოლა პოეტების საქართველოში, რომელიც თავის თავს ატყუებს მხოლოდ ესთეტიკურად, ისტორია ქართული ლიტერატურის, რომელიც მხოლოდ დაიწერა დაამტკიცეს, რომ ქართული ხელოვნება მხოლოდ მაშინ ყოფილა გამართლებული, წარსულში, როცა მას ჰქონდა საშუალება თავის საკუთარ მიზნების სახასიათოდ. პოეტიკა რუსთაველის ამიტომ წინ უსწრობს ევროპის იდეას ხელოვნების თვითმიზნობისას.

ეს ტექსტი რუსთაველს წამოყენებული აქვს ტექსტად და გამართლებული შემოქმედებით. „ცისფერი ყანაების“ ამიტომ შეგნებულად დაისახეს მიზნად ჰქონდათ მხოლოდ ერთი ფორმის პოეზიის, მარტო პოეზია იყო და არის საქართველოში ამ მხრივ განვითარებული—სხვა ყველაფრისთვის ხალხიც მრავალი იყო და გაეთებული საქმედ. მაგრამ ჰქონდა გამართლება იმ ანთიმოლის, რომ ქართულმა მწერლებმა შეტარებულ საუკუნეზე გახადეს ერთმანეთი და მწერლობა საშუალებათ გარეშედ ბოძოლისთვის, ადამ მიცვევიის სიტყვებით: სამშობლოს სიყვარულს ის გაიგებს, ვინც სამშობლო დაჰკარგა და გასაგებია სიყვარული ქართველ პოეტებს, რადგან საქართველო ნიჯელ ათული საუკუნეების უამრავი ხანაში დაკარგული იყო ყოველთვის, ამიტომ ეძებდა ყოველთვის გამართლება ქართული მესხაინში. ეს არის დაწყებული ვაჟა-ფშაველამ აიუს ბედის ირონია, მაგრამ სულ დაიღვრება ის ერთ რომელიც დღეს ვერ შეგვინი კულტურის, რომელსაც ეძებდა უნივერსალური ხასიათი და რომელიც არ იქნება გამართლებული კავთარიობის მასშტაბით.

ამიტომ მხოლოდ ევლერებს შეუძლია ანთ უპოვნო, რომ ქართველი პოეტი, მარტო თავის შობის ფაქტით არ იყოს პატრიოტი მაგრამ პოეზია აყვანილი ენოლოგიური და ეროვნული პროვინციალიზმთან უნივერსალური ფორმად უფრო ამაგრებს ეროვნულ ხერხემალს და ამათებს ერსაც. ეს არის ტექსტი ცისფერი ყანების.

არაის იმდენი არ უბრძოლა პოეზიის გამანათლებლისთვის, არაის იმდენი არ უბრძოლა მალაღობრივი პატრიოტიზმისთვის რამდენიც ყანაების. ჩვენ ბრძოლის ჰქონდა ლიტერატურული ხასიათი და ამ წრიდან გამოვიდა პირველი იდეა ირრადენტისთვის, რომლისთვისაც ამდენი დღეა გადვითანეთ კიდევ საქართველოში, მერე მხოვ პოეზიით შემოიკარგა ვერ უძლებს იმ ატმოსფერულ გავლენას, რომელსაც ახდენს რეველუტია. ჩვენ ავრეთვე აშკარათ ვამბობთ, რომ ჩვენ იყავით და ვიქნებით რეველუტის მხარეზე ამ შემთხვევაშიც აქვს ამას ეროვნული გამართლება, რადგან ქართული ხალხი მუდმივად არის რეველუტის მხარეზე.

უკუვლია მიწის ძვრის ამბიტივლით კავთებულ სოციალური გადატეხა პირდაპირ აყენებს ამ საკითხს. და ექნებოდა სირცხვილი, რომ პოეტები, რომელნიც ყოველთვის იყვნენ ოპოზიციონერები ცხოვრების წყობასთან; იყვნენ ბუნებრივად ყოველ დროს უფილანტროფი რეველუტის მოწინააღმდეგეთა ზაპაქში.

ჩვენ არ ვიცით რა ფორმას მიიღებს რეველუტია, ჩვენ არ ვიცით რა კომპრომისზე წავა ის—მაგრამ ჩვენთვის ფაქტია, რომ ხერხემალი მაგარი პროლოტარიატის ბრძოლის არ წავაგებს, და პოეზია. კის ის პაერთა, რომლითაც ის უნდა სწმთქავდეს. შესაძლებელია პირველ ბრძოლის დროს იყო გაუმართლებელი პოეტები—თუნდაც პროლოტარულ პოეზიის შემქმნისა, მაგრამ პოეტებიც აქვს თავისი შინაგანი დილაქტაცია და ის თვითონ მონაბეს თავის დუბლოთი სახეს. ეს არის პირველი დეკლარაცია რომელიც იწერება სტამბაში „ცისფერების“ გამანათლებელი კონფერენცია საქვერნათ გამოაცხადებს თავის დეკლარაციას, რომელიც, ექნება მერე არგუმენტაცია და მეტისტეტიკა.

ალექსანდრ გლოპ.

ამ შემთხვევაში ეს იყო მართლად დიდი უბედურება ავგისტოსის, სიყვილის უბედურებას კიდევ ლაფორგმა საფარქა პატარა უბედურება უბედურება, სულ რა, რუსთაველს ჩინოვნიტი ანდრეი ლევიტანოვი უბრძოდა ახალგაზრდების ჩემპიონს. ბლოკი მართალია, მოლოდინი დარბა რუსეთის პოეტების ჩემპიონათ, მაგრამ რვა ავგისტოს პეტერბურგში დაიბრძო ცინგით, უკანასკნელმა დიდმა ომმა, რეველუტეობმა და სამოქალაქი ომებმა სიყვილს სრულიად დაუკარგეს ფისი—მაგრამ ბლოკის სიყვილი ჯერ რუსეთში მაინც გამოუტარებელია—ეს იყო ყველაზე უფრო მოულოდნელი, უეცარი და უაზრო სიყვილი—ისე როგორც სკრიპინის. რუსის პოეტებს რუსეთში და ენოლოგიაში ჯერ არ უნახავთ სატყვები ჭკვიდარ პოეტზე, მაგრამ ზარი იქნება, ალბად, დიდი და ღირსეული. ალექსანდრ ბლოკი ეუთუნდა ანდრეი ბელისთან ერთად სიმფონისტების მერე მიღმას—ამიტომ იყო რომ მისმა შემოქმედებამ მთლიან ფელტურიზმიც და ოქტომბრის რეველუტაცია, მისი გენია პუშკინის პაირონიით შეიცავდა ყველა შესაძლებლობას და ათი წელია მისი ხმა ყველაზე მაღალი იყო რუს პოეტებში. ბლოკი პოეზიაში შემოიკანა ელადიმერ სოლოვიოვმა, მისი ეგვიპტის თეოლოგიური შეხედვა „მშვენიერი ქალბატონის“ („Прекрасная Дамы“) გახდა შემოქმედების იდეა. ცხელი ეგვიპტის ცხიერ დამტყრეულ სფინქსებთან გამოჩენილი მისტიური ქალი ბლოკმა შეიკანა პეტერბურგის ნისლი და თოვლი და თავისთავად ფანტაზია—უკვე შეიქმნა ფანტაზმაგორია. აქ პოეტმა გაიარა ბევრი ტანჯვა. მისტიური და სალოცავი მშვენიერი ქალბატონი პირველი პერიოდის მერე წიგნი ხდება ბალავანის მარიონეტით. დამტყრეული და დამთვარი პოეტი, როგორც ვაისკლავის მრცხელი ხილველად დაუდებული მოელის შეხედვრას. როცა ამობრწყინდება ახალი ვარსკვლავი „Stella Maria“—აქედან ის გადადის ბაირონის და პუშკინის მერის ტრადუტზე, ეს არის უნახესი სიტყვები პოეზიაში. ამაზე მერე ხმის დაწერა წარმოუდგენელია. აქედან წარმოდგა ლეგენდა ბლოკის მოცარტობის.

Пять затеяли свечи, укрась мое жилье. Твои высоки плечи, безумие мое.

დოსტოევსკის და ანდრეი ბელის ხინა, პეტერბურგის ჰაობის მისტიკა თუჯის მხედარი, მართალი სიცხელი და გველი ცენის ქუსლით აწივლებული. და გათვებულ ქუჩაზე უმანკოება, რომელიც ტირილით ითხოვს შეტარებებს. დინანს ვერ უღარაჯა ან და მოლოდინ ვერ უღარაჯა მაინც პოლიანიდელმა გაფრენილმა თავის ქალაქს. ბლოკმა პეტერბურგის ნისლი და თოვლის სითეთრე ლექსით დაიჭირა—ეს თითქმის სასწაული ეგვიფალენტიკა. ბლოკში იყო მოლოდინი დიდი რეველუტის—ეს არის მის წიგნში „Ренессанс правды“—აქ არის უკვე პრენის მიტინგი. სასწაულის და წინასამეტყველური ინტუიციით გრძობდა ბლოკი კომპიურ დაშლას—ამიტომ იყო, რომ მან სკრიპინივით გამოიტარა მესინის მიწისძვრა და გამაოცხდა და დიდ ნიშნით. ოქტომბერი ბლოკისთვის სრულიად არ იყო მოულოდნელი, ამიტომ არის, რომ მისი „სკიფები“ სოფნარომის მანიფესტს ავაცა—აქ არის ახალი რასის გამოაბეხა და ქაილი. მართლაც ვინ იქნება დანაშაუდი რომ ბევრი სულტი ხერხემალი გატყდეს ამ ბარბაროსულ მოხვევაში და აღერში.

ეს ლექსი გაგრძელდება „კულიკოვო პოლეკ“—სი— მონოლოგების ცენების თქარუნი და თათრის ხმალს ბრწყინავა. მართლაც კიდევ მეგვს გააკვირებს: „Мы сбернемся своею азиатской рожей...“ ციმბირის ტაიგა, მეფე და ერმაკი კატარა და მეიტლეს კატარის სიმღერა. გასუქებული ჰკი ცენი მიაფრენს ცელს:

„Покая нет, покой нам только снится сквозь кровь и пыль. Летит, летит степная кобылица и мнет ковыль.“

არაის რუს პოეტებში არ ურგძენია რუსული ხლისტური მუნება და სლავიანური შინაგანი პუშკინის შემდეგ როგორც ბლოკს—ამიტომ შეიძლება ეს დეკლარტი პოეტი ყველაზე უფრო ეროვნული იყოს უკანასკნელ რუს პოეტებში.

მაგრამ ბლოკს როგორც პუშკინს თავის მოცარტობა და პოეტური პარმონიულობა ნებას აძლევდა ყველა ქვეყნების და ყველა სიმღერების გაგების მისთვის ახლობელი იყვნენ გერმანელი მისტიკები, „Мистицизм о святом Троице“, ესპანური კარმენსიტა და შეიძლება ითქვას, რომ „იტალიანურ ლექსებში“ ბლოკმა იტალიის დაუდა ისეთივე ბრინჯაოს ძველი ლექსებით, როგორც დანტემ.

მისი ვენეცია, რავენა, მარია და სპოლეთო უბუნოდ უნახავი შედეგია რუსეთის პოეზიისთვის რამდენათ გულდამწყვეტია ბლოკის სიყვილი, ამას ის ანიშნებს, რომ იტალიანური ლექსები ბლოკის უკანასკნელი ლექსებია და „თორმეტში და სიყვებში ბლოკმა ნახა თავისი სრული ხმის აწვევის საშუალება. ბლოკი საფლავში თოვლს არ გაუცილებია. ყველაზე ნაკლებ ავგისტოში ერგებოდა მას სიყვილი. უკანასკნელმა ტურნალებმა რუსეთიდან ჩამოიტანეს ეს სურათი, რომელიც იბეჭდება. ჩვენ ვაუთვში. ეს ნერონი პოეზიის, თმა გაშლილი და ავბორიკანი მონოლოგიური ტურნებით ყველაზე ლამაზი რუს პოეტებში, ამ სურათში ავაცს „ანათება“ს, სხანს სიყვილი დიდხანს უახლოვდებოდა პოეტს.

ფრა ფილიპო ლაბის ებატია. ესა თვითონ ბლოკს ერგება ალბად ვოლოკის სასაფლაოზე.

ბინიან ბაიკი.

ალექსანდრ ბლოკ.

კლეოპატრა.

ერთი, მეორე, მესამე წელი პანოტიკუმში ლიაა მკრთალი. მივლივართ როგორც ბრბო გაუზრდელი. კუმბო გვიცდის ჩვენ დღეოვლი. ის ასევეა მინის კუმბოში. არც ცოცხალია ის და არც მკვდარი. დალაღავთა გაისმის ზრბოში. მასზედ სიტყვები შეუსაღარი. ის გაყოლილა ზანტი, გვიანი, რომ დაიბინოს მარადი ძილით. გველი ბოროტი და შხამიანი მის გულს უფოვის უხნი წივილით. მეც სამარცხენო და მოცსახე. თვალბის ქვევით ლურჯი რკალბით მივადი—დინჯი პროფილი ვნახე. ვუკერ სანთელის ტანს მოტრადებო. შენ გეტმანება ცქერა ყოველი, ხარ სოკნებო, ყალბი ზმინება. და ვით სიმღერა დაუთოვლი მესმის დაფერული ტუჩაა ბრძანება: —შემისეთ ვარლი ჩემი ობლობა. ავია ვამთა კორიანტელი. ეგვიტეს ესკანი მე ლედიფლობა, ახლა ვარ მტერი, მიწა, სათელი. —მე ეგვიტეში, გვირგვინსანო, ვიყავი მხოლოდ მონა ურვილი ახლა კი როგორც მეოსანთ მეოსანი მეფურ დიდებით ვარ აბუტრვილი. ახლა თუ ხედავ, რომ შენი ტრფობით იწვის რუსეთი, ვით რომი შორი, მე და ცეხარი აწული გრძობით დროთა წინაშე ვიქნებით სწორი. მას ჩემი ქება, ალბათ, აწუხებს. ოდნავით მისი კანკალბეს გული. ქსივლის თრთოლვით ის მიახსებებს, ნელი სიტყვებით ვარ გაგმირული— —უქმნილი ოლესმე სასტიკ გრივალუმბს, ახლა კი, ახლა ყველაზე მეწვეთ: მე ავაცრემდებ ლოთ მავანის თვალბს და მოვგვრი სიცილს ზარბოზ შევაცეს.

ვალერიან გაფრინდაშვილი.

ჟანფელავის კონფერენცია

დეკლარაციის უკანასკნელ რიცხვებში ტვიბის გაიხსნა კონფერენცია ცისფერი ყანაებისთვის, თავმჯობაზრობს გრიგოლ როფერყანაშვილში თავისდროს. მამუნ გამოქვეყნავილი კითხულობს მოხსენებას ხუთი წელი და ავრეთვე ორდენის სტატუტის და ვასტანა პირველი დღე. ამის შემდეგ გამოცხადდა კონფერენცია პერმანენტულად, ტიციან ტაბიტი კითხულობს მოხსენებას

მეორე ფელი.

მეორე ფელია, რაც გამოდის გაზეთი „ბარბარული“ ჩვენ შეგველო ამ მეოთხე...

ხალხი, ძალად გააპოფესიონადა და ტროცკის მადლი მოითხოვს თითქო თავის ხედვას...

სიმელოზის იოანე—ალექსანდრე დო-ბროლიძე... იგი გავსევეთ თითქო რომანის ხორა...

რიზის გასწორება მდებარე თანადრო-ულიანაც კონგენიალური პაოლო ია-

ტოტოს შალვა კარმელის თავისი შეგენ-ბითი იფიქრებდა თუ უკრძალია...

დასვენილი ნაოჭი

1921 წლის ქართული პოეზია მონოკლში

მოუყვანარი, ხარბი ფეხი ნერვიულად დაპირის წარსული წლის სამშობლოს ინ-

მას ეტყობა პირველ გასინჯვისთანვე, რომ იგი მტკიცებულ ტეტევიანი წლის ნაყოფია...

გონკურების არ იყოს, წარსული წლის ზერ არა შეგვედოს. იგი იქნება ვედს მათ: ყოველ შემთხვევაში წარმოდ-

თუ ტოციან ტაბიძის ღერბი არის მო-რაილი, გრივოლ რომაქიძის-ლო-

ნომისა, რომ მისთვის შეუძლებელი შეი-ქნა ხშირად წყი. ეს ახალგაზდა პოეტი,

გაიბრუნე რეპაზიძის.

საქართველოში გადავამწერთ სონეტის მოდებ... ჩვენ ვაჯექვით ის შშობილურ სიტყვის მუცელში...

დაიბანეს და გიყვებინა მენადები: იმოკებენ: ცახცახებენ: იზმოვიანა.

პოეზიის პარიზი. სამარცხენოა პოეტისთვის სხვა კარიერა გარდა თეიმეცკელოვობის.

სამარცხენოა პოეტისთვის სხვა კარიერა გარდა თეიმეცკელოვობის. არა მსურს ვიყო ვიკტორ ჰოფო ან აკაკი.

სამარცხენოა პოეტისთვის სხვა კარიერა გარდა თეიმეცკელოვობის. არა მსურს ვიყო ვიკტორ ჰოფო ან აკაკი.

ქრონიკა

ხელოვნების სახელმ. 17 დეკემბერს მოხდა გავრცელებული კრება ქართველ ხელოვნთა კავშირის...

ლოცვის ხელნაწერები. პოეტი კოლხუ ნადირაძე აწარმოებს მოსახარების რ. ს. ფ. ს. რ. წარმომადგენელთან...

ქართველი მხატვრები პარიზში. კონსტანტინე პოლენოვი და სხვები მიიღეს წერილი პოეტ ილია ზანდუგინიდან...

პროლეტარულ პოეტების ასოციაცია. ხელოვნების სახელმწიფო დაარსდა პროლეტარულ პოეტების ასოციაცია...

ნ. ბარათაშვილი რუსულად. პოეტმა ვალერიან გავრილდშვილმა გადათარგმნა რუსულად მთელი ნ. ბარათაშვილი...

ფურნალი „ფენიქსი“. იანვარში გამოვა ახალგაზდა პოეტების ფურნალი „ფენიქსი“...

ფურნალი „შვილდოსანი“. ქუთაისში სანდრო კირიკის რედაქტორობით განხილდა ფურნალი „შვილდოსანი“...

მხატვარი შალვა ქიქოძე. პარიზიდან მიღებულ ცნობებით გარდაიცვალა ტურმერკული ახალგაზდა მხატვარი შალვა ქიქოძე.

ლოცვის ხელნაწერები. სხალხო განათლების კომისიის დ. კანდელაკის ინიციატივით ტფილისში გამართდა დღესასწაული...

კოლხუ ნადირაძის წიგნი. პოეტი კოლხუ ნადირაძე აწარმოებს დასაბუთებულ კრიტიკულ წერილებს წიგნს „მანკეწენეს“...

გრიგოლ რობაქიძის „ლონდა“ სახელმწიფო რუსთაველის დრამის თეატრის სასწრაფო შედეგად გრიგოლ რობაქიძის პიესის „ლონდა“ დადგმის სამზადისს...

ს. დ. საქართველოს ახალ მწერლობის კავშირი. ოქტომბრის 10 ტფილისში მოხდა სრულიად საქართველოს მწერლობის კავშირის კონფერენცია...

ფურნალი „ლაზარი“. სახალხო განათლების კომისიამ ნება დართო და პირველ თებერვალს გამოვა ს-დ საქართველოს ახალ მწერლობის კავშირის საბჭოს ყოველ თვიური ფურნალი „ლაზარი“...

სანდრო ყანაშელის პიესა. სანდრო ყანაშელმა დასწერა და რუსთაველის თეატრში დაიდგა პიესა „სინდრები“...

ნ. ბარათაშვილის აკადემიური გამოცემა. სახალხო განათლების კომისიის რედაქტორმა ბეჭდავს სახელმწიფო გამომცემლობაში ნ. ბარათაშვილის აკადემიური გამოცემის სამსონ ფირცხალავას რედაქტორობით...

ქართველი პოეტები რუსულად. პოეტმა ნიკოლაზ მიწიშვილმა რუსულად გამოსცა წიგნი ქართველი პოეტების წიგნში მოთავსებული ოცამდე ქართველი პოეტი უკანასკნელ ეპოქის დაწყებული გრიგოლ რობაქიძიდან თარგმანებზე მუშაობდნენ: ს. რაფალოვიჩი, ო. მანდელშტამი...

აღმოსავლეთის ინსტიტუტი. განათლების კომისიის რედაქტორმა დარსდა აღმოსავლეთის ხელოვნების შესწავლისთვის ინსტიტუტი. ბინა და ბიბლიოტეკა ინსტიტუტის გადასცა პირბოლოვან კომისარმა ინსტიტუტის დირექტორმა დანიშნა ვალდ ინგროვსკი, რომელმაც მალე თავი დაანება დირექტორობა დაიწინა სამსონ ფირცხალავა. მალე შესდგება კოლეგია ინსტიტუტის დაიწყებს მუშაობას. ბინის და ინვენტარის აწერაზე მუშაობას პოეტი ს. ახაშელი.

მოავარი ხელოვნების კომიტეტი. განათლების კომისიის რედაქტორმა მოავარი ხელოვნების კომიტეტი მთელი რუსეთისთვის თავმჯდომარე გრიგოლ რობაქიძე, წიგნები შალვა დიდიანი, პ. კირიკის, მელიტონ ბაღანიშვილი, ალ. წყნაძე, გ. რევილიძე, ხ. ფალიაშვილი, დ. არაიშვილი, ი. ნიკოლაძე, ს. ახაშელი, გ. გამაშვილი მდივანი შალვა აფხაძე.

ვაჟა ფშაველას გამოცემა. რესპუბლიკის მოავარი ხელოვნების კომიტეტის სალიტერატურო რედაქცია: ს. ახაშელის, გ. რევილიძის და ვალერიან გავრილდშვილის ინიციატივით შეუდგა ვაჟა ფშაველას სრულ თხზულებათა გამოცემას. პირველი წიგნი გამოვა ამ თვეში და შვიდ მოთავსებული იქნება ვაჟა ფშაველას პოეტი.

მხატვარი ვ. სიდაშვილი ერისთავი. მხატვარი სიდაშვილი-ერისთავი დაახლოებული ხელოვნათა სახალხო განათლების კომიტეტის დავით ლილიაშვილის, ტიციან ტაბაიძის და კომპოზიტორ ნ. სულხანიშვილის, მხატვარი ერისთავი მუშაობს სახელმწიფო თეატრის დეკორაციებზე. ჯერ არც ერთ გამოცემაში არ მიღია მონაწილეობა, მაგრამ აირჩია თავის სახელს გამოიყენოს მოწყობას.

ქიმიკონი. 6 დეკემბრიდან გაიხსნა საქართველოს მწერლობის კავშირის და ცისველი ყანაშელის პოეტების კავშირის, ქიმიკონის. ქიმიკონის პატარა დარბაზში იმართება პოეზიის კონფერანსები. კავს აღმინიჭარკიამ მწერლობის კავშირის სამი კვირის განმავლობაში გადასცა 20 მილიონი მანეთი.

რეკლამის პოეტები. ტიციან ტაბაიძის და გიორგი ლეონიძის რედაქტორობით გამოვიდა წიგნი პოეტების რეკლამის: წიგნში მოთავსებულია ქართველი პოეტები და უცხო ავტორების თარგმანები. წიგნი შეიცავს 200 ამღვ გვერდს.

ქიმიკონი. „ქიმიკონის“ „პატარა დარბაზში“ ოთხშაბათობით სდგება ეს-თეატრული საღამოები, მხოლოდ პოეტებისთვის. პირველი მოხსენება წაიკითხა ტიციან ტაბაიძემ, „ჩვენი სუბონი“, სიტყვები წარმოსთქმეს: გრიგოლ რობაქიძემ, პოლო იაშვილმა, ლექსები წაითქმნა ვალერიან გავრილდშვილმა, და სხვ. ახლგაზდა პოეტებმა, შემდეგი მოხსენება დანიშნულია გიორგი ლეონიძის „ყაჩუკლების პრეზიდენტი“ და შალვა აფხაძის „ყაჩუკლების“ პროლოგები.

ახალი წიგნები. რედაქციამ მიიღო შემდეგი წიგნები: „რეკლამის პოეტები“ ტიციან ტაბაიძის და გიორგი ლეონიძის რედაქტორობით, „სულელი“ დრამა ნ. შოკაშვილისა, „არსენა“ — მონოგრაფია ვასილ ბარნოვისა, „მეფის დღეები“ ა. ლენაჩაისისა, „როგორც“ ერსხარინიან და დიმიტრი ბეჭუთაშვილისა და მეიერბოლდისა.

მოამანდაძე ი. ნიკოლაძე. ქართულ დრამის თეატრისათვის, რომელსაც მიეცა რუსთაველის თეატრის სახელმწიფო, მოქანდაკე ნიკოლაძემ დაწინაურდა შოთა რუსთაველის ბიუსტი. იგი უმეველად უნდა ჩაითვალოს თვალსაჩინო მიღწევად შოთას სახის საიდუმლოების ძიებაში, რომელიც ამ ბოლოდროს აწუხებს მოქანდაკის ფანტაზიას, დიდი სიხარული მოიღოს ქართულ ხელოვნებას, თუ ნიკოლაძე მოსტაცდება დე თავის ნიკოლ და დღე გამოცემას როგორც ბინის მასწავლებელმა როგორც ბალხაეს, დიუდგამის შოთას მარბოლის მკვლავებს.

ზრანზი კომედი. „ყაჩუკლების“ კონფერენციამ გადასწავტრა ორი თვის განმავლობაში გამოვიდა წიგნი „ზრანზი პოეტები“ წიგნში მოთავსებული იქნებიან პოეტები: შარლ ბოდლერი, ტოლდო გოტიე, ხოზე მარია ერნადა, მონ ვერლენი, არტურ რემო, ლონ დიესკი, ჟოულ ლაფორე, სტეფან ბოლიმერ ტიციან კირიკის, ლიტერატორი, პოლ, კლოდელ ვინანის ენესტი, აბტერ სამეტი, ანდრე ბოლინერი, შარლ ვილარაკი, მარსელინი დემორ ვალორ, ემილ ვერნარი, ეს ქილენი, ბოზის მეტერონი, ჟოზე როდენბანი, აბტერ ყიოთ, ანდრე სპირი. მარბინი რემი დეგურმონი, წიგნს ექნება დანატარებული ვალტონის მასები და ბიოგრაფიები.

ხელოვნების გარდაცვალება. ამ ორი კვირის წინად პარიზში გარდაიცვალა კომპოზიტორი შარლ კამილ სენ-სანსი, 86 წლის, ევროპულ მუსიკის მათესადა. იგი თანამედროვე მებრეერის გუნდს და ერთი შემქმნელია განი მე-XIX საუკუნის დიდი ოპერის სტილის მას გვეთვინის ოპერები „ჰენრი VIII“, „იეტრე მარსელ“, „სამსონი და დილალი“

ზელოზგრაფია

ქრული „ხომალი“ № 1. ქრული „ხომალი“ გავრცელებულია ძველი ცისარტყელის წინათ აწეწეწად შევიდნ მტ ვერს. ვინ გინდათ რომ თქ არ ყოფილიყო, და რაც უფრო უარესია ზედმეტი ელემენტარული უნიკო მწერლები ერთი და ერთად ს უკარგავდნ იერს. აქ შეხედულია. პაპავას, გერგესელს, რემონიძეს და კიდევ უფრო პოეტურ სახელებს. ხომალდს დღეს თავის იაქანიდან გადავარია ზედმეტი ხალხი და უფრო დაწეწილი სახე აქვს, რასაც რასაც ვერგვლია ავს მნიშვნელობა. ხომალდს კვლევის პოეტებიდან ყველაზე უფრო ირჩევა ს. ახაშელი. ჩვენ შარშან ვერცერთი „პარტიკალი“ რომ ს. ახაშელს ეტყობა მეტი ინტერესი და ლექსის დაწეწა უკანასკნელ მისი ლექსი ყველაზე უკეთესია რაც მას დაუწერია აქამდე და უფრო არც ყველაზე უფრო იმ პოეტებში, რომელნიც ბარბაკლებს იქით სდევანს. ს. ახაშელს შევლის და აწიკ უშვების რომ მას აქვს ინტელექტუალური თან ერუად პოეზიის ნაწილი სახელებს უახლოვდება ობოლი მუსი. მის ლექსს აქვს ენერჯია, მასაც აქვს ენერჯია და გამძლეობა და რაც ასანინაა მას არ აზნებს პოეზიის ახალი ეროვნები. ამ გველეს ახალგაზდათაგან ერთად ერთი ერჩევა ხ. ვარლავილი, მასაც ეტყობა ახალი გაღენა და რამდენიმე სიხარული გააჩნდა მას მხრივ თავის ნიეს, იმდენად გამბარჯებს. ტექნიკურად აქვს თავის ხა, მაგრამ მისი პოეტი ისეთია პოეტმა ამიღრა—ვაი ფშაველას, რომ საშუალოდ უნდა უკარგავდეს ხალხს. აღწერს კრიტიკული ვარჯიშობა იაკვალანს „ქრისტობატიისთვის“, თუ გავლავაში ოთხშაბათობით სდგება ეს-თეატრული საღამოები, მხოლოდ პოეტებისთვის. პირველი მოხსენება წაიკითხა ტიციან ტაბაიძემ, „ჩვენი სუბონი“, სიტყვები წარმოსთქმეს: გრიგოლ რობაქიძემ, პოლო იაშვილმა, ლექსები წაითქმნა ვალერიან გავრილდშვილმა, და სხვ. ახლგაზდა პოეტებმა, შემდეგი მოხსენება დანიშნულია გიორგი ლეონიძის „ყაჩუკლების პრეზიდენტი“ და შალვა აფხაძის „ყაჩუკლების“ პროლოგები.

ქრული „ლომისი“. აწერია სრულიად საქართველოს მწერლობის კავშირის გამოცემა, მხოლოდ ამიტომ ვხდით მას ბიბლიოგრაფიის სახით. „სრულიად“ რასაკვირვებელია დიდი ბრწყინვალე აქვს ყოველ შემთხვევაში ეს ჩიჩიკოვი მონაწილეობდა ვაჭრობენ „კვლევი სულეში“, ძველი მწერლები რომლებიც შეაჩვენენ მათ კაპიტლს და ოფიციალურ

რედაქტორი: ტიციან ტაბაიძე

გამოვიდა და იყიდება პოლიტიკურ განათლების გამოცემა წიგნი „რეკლამის პოეტების კომედი“ ტიციან ტაბაიძის და გიორგი ლეონიძის რედაქტორობით.

ტფილისში გამოდის დეკემბრიდან ყოველ კვირულად სალიტერატურო გასული რუსულ ენაზე: „ფიგარო“ რედაქტორი ნიკოლაზ მიწიშვილი.

მისამართი: რუსთაველის პრ. № 24 ტელ. 7-89.

1 თებერვლიდან გამოვა ყოველ თვეში ქრული ს-დ საქართველოს სახელმწიფო გამომცემლობის გამოცემა ლ ა შ ა რ ი. სარედაქციო კოლეგია: ტიციან ტაბაიძე, ვაჟა ინგროვსკი, ვახტანგ კობეჯიშვილი.